

Ha már a ritmusról van szó, egybefüggő életrend tempózásáról, a

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ

egyik értékes kiadványáról hadd beszéljek. A Krúdy százados születési évfordulójának tiszteleg a Magvető Fábri Anna könyvével, amely Krúdy művészetének analízise.

Gyakrabban lehet tapasztalni, hogy egy író első könyvével beérkezik, bár az is ritka, de hogy egy irodalomtörténeti munka jelentse a beérkezést, az egészen kivételes. Fábri Anna *Ciprus és jegenye* című kötete ezt a kivételest példázza. Sors, kaland és szerep Krúdy Gyula műveiben: ezeknek a kategóriáknak a kifejtését nemcsak ígéri a szerző, hanem meg is valósítja. Érett esztétikai gondolkodás, szisztematikusság és optimális érzékenység jellemzi a szerzőt, amit kifejezésmódja, stílusa is folyamatosan érzékeltet.

Nélkülözhetetlen kiegészítője az irodalmi mű analízisének az analógia. Ez utóbbival azonban módjával kell bánni. Az analízis a különbséget, a sajátosot keresi, az analógia a hasonlóságban talál nyugalmat. Fábri Anna Krúdy saját vonásait analizálva mindig a hasonlóból indul ki. Hogyan változik át az álomban — és az éjszakában —, vagyis a látomásban a ciprus jegenyévé, ezt Adynál olvasta. A ciprus a temetők fája, a jegenye az alföldi magyar világé, vagyis az életé. A valóságos ciprus az álomi látományban jegenyének látszik. Ez az egyik analógia, ez Adyhoz köti Krúdyt. A másik analógia bokrosabb. Ez világirodalmi összefüggésekre eszméltet. Don Juan, Don Quijote, Falstaff és a velük kapcsolatos életformaváltozat olyan vonatkozási rendszer, amelyben az analízis értelmét találja. Fábri Anna Krúdy-könyve az évforduló legnagyobb nyeresége.